

**Verslag van de vergadering van de Commissiewerkgroep (CWG)
Landbouwcontaminanten**

Datum : 13 januari 2022, online
Commissie en EURL : Aanwezig
Ned. Delegatie : **Nikki Emmerik (VWS)**
Martien Spanjer (NVWA; verslag punten 1, 2 en 6)
Polly Boon (RIVM; verslag)

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en Preventie**

**Regulier Overleg
Warenwet**

Bezoekadres
Pamassusplein 5
2511VX Den Haag

T 070 340 7911
F 070 340 5554
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder

Nikki Emmerik
ne.emmerik@minvws.nl

Ons kenmerk

Verslag CWG
Landbouwcontaminanten d.d.
13-1-2022

Secretariaat ROW

[~dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:~dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

**1. Discussie over een concept Commissie Implementatie
Verordening betreffende bemonstering en analyse van
mycotoxinen in voedsel tot intrekking van (EU) Nr. 401/2006.**

Deze verordening moet worden aangepast om te voldoen aan de eisen die worden gesteld aan de huidige analysemethoden. Ook is een aanvulling nodig om de bepaling van ergot sclerotia te beschrijven. Omdat er ook nog een aantal wijzigingen moeten worden opgenomen naast de vele die er al gedaan zijn sinds 2006, is een revisie van de verordening noodzakelijk.

In Annex I, de methoden van bemonstering gaat het om de punten:

- Item B, de bemonstering voor granen, wordt uitgebreid met oliehoudende zaden anders dan aardnoten, en de producten van beide categorieën. Daardoor kan voor b.v. sesamzaad met kleinere monsters worden volstaan dan dat oliehoudende zaden onder aardnoten (D) zou vallen.
- Categorie C, gedroogde druiven, wordt uitgebreid door die te vervangen door "gedroogd fruit".
- Categorie D, aardnoten en noten, wordt gewijzigd in "aardnoten (pinda's), abrikozepitten, boomnoten en specerijen met grote afmetingen". Dit met het doel abrikozepitten hieraan toe te wijzen, evenals nootmuskaatnoten. De oliezaden zijn daar uitgehaald, want die gaan vallen in categorie B. Voor bemonsteringen in de retail zijn voor categorie D nog enkele gedetailleerde aanvullingen gegeven.
- In categorie E, specerijen, wordt voor de bemonstering van specerijen met grote afmetingen, met name nootmuskaat, naar categorie D2 verwezen.
- Categorie F, melk en melkproducten, wordt uitgebreid met de al bestaande categorie dieetvoeding voor medisch gebruik bestemd voor zuigelingen.
- Categorie G, koffie en koffieproducten, wordt uitgebreid met cacao, cacao-producten, zoethout en zoethoutproducten, in de droge/vaste vorm. In de vorm van dranken is categorie H van toepassing.
- De titel van categorie H wordt daarbij "bemonsteringsmethode voor dranken", met in de omschrijving "uitgezonderd melk".

- Categorie I, vaste appelproducten, wordt gewijzigd in "vaste fruit en groente producten", met in de omschrijving "inclusief zuigelingen en peuters".
- In categorie J, bemonstering voor bayvoeding en bewerkte voeding op basis van granen voor zuigelingen en peuters, wordt gewezen op de uitzonderingen voor dranken en vaste fruit en groente producten waarvoor respectievelijk de categorieën H en I gelden.
- Categorie K, plantaardige olieën, wordt uitgebreid tot alle mycotoxinen.
- Categorie M wordt opgenomen in de nieuwe categorie L, die geldt voor alle voedingssupplementen, dus niet alleen die met gefermenteerde rijst.
- De nieuwe categorie M is bestemd voor de bemonstering van droge kruiden, droge producten om kruidendrank te bereiden en droge thee.
- Tot slot wordt categorie N dan de bemonstering voor scheepsladingen en silo's, wat een integrale overname is van categorie L uit de 519/2014.

Annex II, de criteria voor monstervoorbereiding en analyse:

Het EURL geeft een presentatie en heeft ook een guidance document opgesteld. De criteria in de 401/2006 zijn gebaseerd op de toen gangbare ELISA methoden. Die moeten worden aangepast aan de huidige analyse technieken, zoals LC-MS. De voorstellen van het EURL zijn zoveel mogelijk gelijklopend aan het SANTE document zoals dat voor pesticiden al op de SANTE website staat. Twee punten waarover discussie ontstaat:

1. Er worden eisen gesteld aan de te behalen LOQ. Haalbaar, maar wel dusdanig hoog dat dit conflicteert met de wens van EFSA om voor de aanlevering van gegevens voor hun database zo laag als mogelijk is te meten. De Commissie zal dat nog opnemen met EURL en EFSA.
2. Nieuw is ook dat wordt voorgeschreven dat de $LOQ \leq 0,5 \times$ de maximumgehalte (ML) zou moeten zijn en bij voorkeur lager, te weten $\leq 0,2 \times$ de ML. Dat is i een strictere eis dan als genoemd onder punt 1. Ook wijkt dit af van recente incidenten, niet betreffende mycotoxinen, waarbij de Commissie als maatregel vaststelt dat de ML gelijk is aan de LOQ. Ook dit punt vereist nog nadere besluitvorming.

Annex III is een nieuwe bijlage die omschrijft hoe het ergot sclerotia gehalte dient te worden bepaald. Op een opmerking van 1 van de lidstaten dat er voor uitschot al een CEN/ISO methode bestaat is vastgesteld dat die verouderd is. De in deze Annex beschreven methode is de afgelopen jaren door het EURL tot in detail uitgewerkt en getest. Daarna zijn de NRLs er in getraind in een laboratorium omgeving. Ook zijn de criteria voor het beoordelen van de uitslagen in Annex III vastgelegd.

2. Discussie over een concept Commissie Implementatie Verordening betreffende bemonstering en analyse van plantentoxinen in voedsel tot intrekking van Verordening (EU) nr. 2015/705

Omdat de meeste van deze contaminanten een heterogene contaminatie tot gevolg hebben acht de Cie het passend om voor de controle op deze stoffen aan te sluiten bij de nieuwe versie van de (EG) 401/2006 die geldt voor de controle op contaminatie met mycotoxinen. Dat betekent dat de bemonsteringscategoriën Bt/m N van de nieuwe versie van de 401 van toepassing zijn. Voor opium alkaloiden wordt nog nader vastgesteld of een monstergrootte van 10 kilo nodig is. Van monsters opium alkaloiden is al wel vastgesteld dat die niet hoeven te worden vermalen voordat die kunnen worden geëxtraheerd. Voor pyrrolizidine alkaloiden, tropaan alkaloiden en opium alkaloiden zijn ook minimale LOQs getabelleerd en

geldt voor andere gevallen dat de LOQ $\leq 0,5$ x de ML zou moeten zijn en bij voorkeur lager, te weten $\leq 0,2$ x de ML.

3. Deoxynivalenol (DON) in voedsel: voortzetting van de discussie over maximumgehalten

De voorgestelde ML's voor DON worden verder besproken. Er is een discussie of de ML voor onbewerkte haver ook de schil (*husk*) betreft. De schil wordt nu niet meer genoemd in de Verordening, omdat deze niet eetbaar is. Er wordt alleen gerefereerd naar voetnoot 18 van de Verordening 1881/2006 ('Het maximumgehalte is van toepassing op onbewerkte granen die vóór de eerste bewerking in de handel worden gebracht. ...'). Echter, haverschillen zouden gegeten kunnen worden als een bron van vezels. De Cie zal de belanghebbenden raadplegen of het relevant is om haverschillen op te nemen in de Verordening. Ook zal de Cie in de EFSA database kijken of deze informatie bevat over concentraties van DON (en T-2/HT-2) in haver met of zonder schil.

De naam van cat. 2.4.6 wordt aangepast voor verduidelijking:

- 2e bullet: wordt *maize milling products not placed on the market for the final consumer*,
- 3e bullet wordt *precooked polenta ready-to-eat*, ter onderscheiding van de naam voor de 1e bullet (*milling products placed on the market for the final consumer*).

Op verzoek van een LS verandert de Cie de datum waarop de voorgestelde ML's, na goedkeuring, van toepassing zijn in 1 januari 2023.

De voorgestelde ML's komen voor afronding terug op de agenda van de volgende werkgroep.

4. T2-HT-2 toxinen in voedsel: voortzetting van de discussie over maximumgehalten

Ook voor de voorgestelde ML's voor T-2 en HT-2 voor haver zal de Cie kijken of deze betrekking moeten hebben op haver met of zonder schil. Daarnaast is er een korte discussie over de cat. *'Breakfast cereals composed of at least 75 % of cereal bran, oat milling products, maize milling products and/or whole grains of oats, barley, maize and durum wheat*. Een belanghebbende heeft verzocht om het percentage van 75% te verlagen naar 40%, omdat er veel muesli's te koop zijn met een lager percentage granen, zoals fruit muesli. De Cie geeft aan dat er ook muesli's zijn met hogere percentages granen dan 75% en dat de 75% een goede schatting is ter bescherming van de consument.

Ook voor T-2 en HT-2 wordt de datum waarop de voorgestelde ML's, na goedkeuring, van toepassing zijn veranderd in 1 januari 2023.

De voorgestelde ML's komen voor afronding terug op de agenda van de volgende werkgroep.

5. Definitieve vaststelling van

a. Maximumgehalten van delta-9-tetrahydrocannabinol (Δ 9-THC) in hennepzaden en hennepzaadproducten

De discussie over de voorgestelde ML's voor THC wordt afgerond. De Cie geeft aan, zoals besproken in de CWG van 10 december, dat de voorgestelde ML's mogelijk in een later stadium ook delta-8-tetrahydrocannabinol (Δ 8-THC) en delta-8-tetrahydrocannabinolic acid (Δ 8-THCA) zullen omvatten.

De Cie geeft aan dat volgens de juridische afdeling van de Cie hennepzaadproducten voedsel zijn als zij lage THC-gehalten bevatten en

consumptie ervan niet resulteert in een overschrijding van de gezondheidkundige grenswaarde. Op verzoek van een LS, zal de Cie de relevante stukken uit het juridische document delen met de werkgroep.

Een LS vraagt of er ook een voorgestelde ML is voor hennepzaadpoeder. De Cie geeft aan dat dit product valt onder *other products* binnen cat. 8.6.2. met een voorgestelde ML van 3,0 mg/kg.

Ook voor THC wordt de voorgestelde datum van toepassing aangepast in 1 januari 2023.

De voorgestelde ML's worden in stemming gebracht in de *Standing Committee on Plant, Animal, Food and Feed* (SCoPAFF) op 28 februari.

b. Maximumgehalten van waterstofcyanide (HCN) in voedsel

De discussie over de voorgestelde ML's voor HCN wordt ook afgerond. Er is geen voorgestelde ML voor bittere amandelen die gebruikt worden in kleine hoeveelheden bij bakken en koken als een aromastof. Voor bittere amandelen die niet hiervoor worden gebruikt geldt de voorgestelde ML van 35 mg/kg voor *unprocessed whole, ground, milled, cracked, chopped* amandelen.

Op basis van een suggestie van een LS wordt de voetnoot (*) bij de voorgestelde ML's vervangen door *The maximum level does not apply to bitter almonds and whole, ground, milled, cracked, chopped linseed placed on the market for the final consumer in small quantities with where the clear warning "Only to be used for cooking and baking. Do not consume raw!" appears in the principal field of vision of the label [using a font size in accordance with Article 13(2) of Regulation (EU) No 1169/2011] or, if no such label exists, in close proximity to the food.*

Naar aanleiding van een opmerking van een LS verandert de Cie de naam van HCN in de Verordening in *Hydrocyanic acid, including hydrocyanic acid bound in cyanogenic glycosides.*

Ook voor HCN past de Cie de voorgestelde datum van toepassing aan in 1 januari 2023 en worden de voorgestelde ML's in stemming gebracht in de SCoPAFF op 28 februari.

c. Maximumgehalten van ochratoxine A (OTA) in voedsel

Zoals voor HCN en THC wordt de discussie over de voorgestelde ML's van OTA afgerond. Evt. voorgestelde ML's voor pinda's, zoals voorgesteld door een LS tijdens de vorige werkgroep en mogelijk andere producten, zullen in een latere update van de OTA ML's worden meegenomen, indien relevant. De concentratie data van OTA in pinda uit de EFSA database wordt besproken tijdens de volgende werkgroep.

Een belanghebbende verzoekt om de voorgestelde ML van 3 µg/kg voor *products containing oilseeds, nuts or dried fruit* in cat. 2.2.3 te verhogen naar 5 µg/kg. Volgens de belanghebbende is de voorgestelde ML te laag voor producten met veel gedroogd fruit. Voor gedroogd fruit is de voorgestelde ML gelijk aan 8 µg/kg. De Cie geeft aan dat dit in veel detail besproken is in de werkgroep en dat besloten is dat een ML van 3 µg/kg haalbaar moet zijn.

Op basis van een opmerking tijdens de vorige werkgroep of de voorgestelde ML van 2 µg/kg voor gedroogde dadels niet te laag is, heeft de Cie concentratiedata van OTA in dit product opgevraagd uit de EFSA database. De resultaten laten zien dat een ML van 2 µg/kg niet te laag is. Van de 307 concentraties voor OTA waren er slechts 6 meer dan 2 µg/kg. De voorgestelde ML van 2 µg/kg voor gedroogde dadels wordt dus gehandhaafd.

De voorgestelde ML voor dadelsap/siroop is 15 µg/kg. Omdat het onduidelijk blijft waarom de OTA-gehalten in dadelsap/siroop zoveel hoger zijn dan in de gedroogde dadels die gebruikt worden voor de bereiding van dit product neemt de Cie de volgende voetnoot op in de Verordening, zoals voor moutdranken: *Level to be reviewed within two years based on more monitoring data and clarification on the relationship of the level of*

OTA in malt and dried dates used as raw material and the level of OTA in malt beverage and date juice/syrup. De ML voor dadelsap/siroop zal dus binnen twee jaar opnieuw worden geëvalueerd.

De datum van toepassing van de voorgestelde ML's wordt aangepast in 1 januari 2023.

De Cie verwerkt de voorgestelde aanpassingen en verwacht dat ook de voorgestelde ML's voor OTA in stemming gebracht zullen worden in de SCoPAFF op 28 februari.

d. Glycoalkaloïden (GA's) in voedsel

Een aantal punten voor de tekst van het concept van de Aanbeveling voor monitoring van GA's worden besproken:

- toevoegen van een zin over de risicokarakterisatie op basis van de Margin of Exposure methode;
- rapportage van het gemiddelde gewicht van een aardappel, en dan vooral voor geschilde aardappelen;
- de indicatieve waarde betreft een lower-bound waarde;
- rapporteer ook waar de aardappelen zijn bemonsterd.

Het document zal worden aangeboden aan de SCoPAFF op 28 februari voor goedkeuring.

6. Mogelijke criteria voor het uitvoeren van sorteerbehandeling of andere fysieke behandeling om aflatoxinebesmetting te verminderen. Discussie over de uitkomst van de ad hoc-werkgroep

Een aantal LS, waaronder Nederland, hebben hier deelnemers voor opgegeven. Een bijeenkomst van deze ad hoc groep heeft nog niet plaatsgevonden.

7. Mycotoxinen in producten voor baby's en jonge kinderen: discussie betreffende de recast van Verordening (EU) nr. 1881/2006

De opties voorgesteld door de Cie om de toepassing van de ML's voor alle contaminanten voor twee voedselcategorieën (*For processed cereal-based food for infants and young children and baby food* en *For food for special medical purposes intended for infants and young children*) te harmoniseren worden opnieuw besproken. De LS, waaronder Nederland, geven aan een voorkeur te hebben voor optie B, waarbij de ML voor de droge stof wordt opgesplitst in een ML voor producten in poedervorm (geen aanpassing ML) en producten die gereed zijn voor consumptie zonder of na bereiding (bijv. door toevoeging van water of melk; aanpassing ML op basis van waterpercentage).

Er is een discussie over het voorgestelde waterpercentage in de producten die gereed zijn voor consumptie. De Cie stelt een percentage van 50% voor wetende dat percentages in de zeer heterogene groep voedingsmiddelen zal variëren. De Cie veronderstelt dat 50% een goede schatting is, maar nodigt de LS uit om met een betere schatting te komen. Dit percentage bepaalt de aanpassing van de bestaande ML. Voor sommige producten zal de ML omhoog gaan en voor sommige omlaag, maar overall moet deze aanpassing leiden tot een vergelijkbare veiligheid.

8. Discussie over toekomstige onderwerpen binnen de CWG (nitraten, ...)

De Cie noemt twee mogelijke toekomstige onderwerpen:

- a. Uitbreiding van de ML's voor patuline in appelproducten naar alle fruitproducten, zoals nu al het geval is voor vruchtensappen. Reden hiervoor is gehalten van patuline in peerpuree. In een later stadium is het mogelijk ook goed om alle ML's voor patuline opnieuw te bekijken. Hiervoor zou dan mogelijk de risicobeoordeling van patuline door EFSA moeten worden geactualiseerd.
 - b. ML's voor nitraat in producten.
- De LS hebben geen aanvullende onderwerpen.

9. Any other business

- a. Control plannen contaminanten – datum voor data transmissie naar EFSA

De Cie licht het proces van de aanlevering van concentratiegegevens aan EFSA toe. Vanaf 2023 moeten alle data voor 30 juni worden aangeleverd. Data die later worden aangeleverd komen wel in de EFSA database terecht en kunnen worden gebruikt in EFSA risicobeoordelingen, maar zullen niet worden meegenomen in de jaarrapportages voor de EU. EFSA zal de toelevering ondersteunen door tools beschikbaar te stellen alsmede trainingen voor het gebruik ervan. Meeste LS, waaronder Nederland, gaan akkoord met de nieuwe aanleverdatum van 30 juni. Het voorstel zal worden afgerond tijdens de werkgroep Persistente Organische Contaminanten op 3 februari.

Er is een nieuwe template voor het aanleveren van concentratie data uit het nationaal control plan door de LS aan de EC. Deze template zal tijdens de volgende werkgroep worden gepresenteerd.

- b. Data van EFSA over harde tarwe (producten)

Een LS stelt de vraag waarom er geen ML is voor ergotalkaloïden in harde tarwe. De Cie geeft aan dat tijdens het vaststellen van de ML's er geen aanwijzingen waren in de EFSA database en risicobeoordeling dat een ML in harde tarwe nodig was. In de EFSA database waren er maar 3 concentraties in semolina (pasta) en die waren allemaal lager dan de kwantificatielimiet. Hierdoor was de discussie over de ML's gericht op de granen waarin wel concentraties boven de kwantificatielimiet zijn aangetroffen. Echter, op basis van de vraag van de LS, geeft de Cie aan dat er geen reden is dat harde tarwe geen ML voor ergotalkaloïden heeft. De Cie stelt voor dit verder te bespreken om te kijken of er een ML in harde tarwe kan worden voorgesteld. Doel is daarbij om harde tarwe op te nemen in een bestaande voedselcategorie en niet om een aparte ML voor harde tarwe voor te stellen.

Den Haag, 31 januari 2022.